

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eram în ultima clasă de liceu și am asistat atunci, ca simplu spectator, la întrunirea din sala „Dacia”, convocată de N. Iorga. Am putut constata, în toată plinătatea ei, puterea cuvântului înflăcărat al profesorului. [...]

Mai târziu, în 1931, profesam la Facultatea de Drept din Oradea, când N. Iorga, ca președinte al consiliului de miniștri, înțelegând rolul pe care-l putea avea în acea margine de țară o instituție de învățământ superior, a luat unele măsuri care favorizau existența și funcționarea facultății noastre. Curând în urmă, făcu o vizită în Oradea. Ținu cu acel prilej o conferință publică în eleganta sală a Primăriei. Sala fu plină și ușile rămaseră larg deschise pentru ca aceia care nu mai aveau loc să poată prinde din coridor arteziana de gânduri și pasiune. [...]

Cu prilejul vizitei sale la Oradea, conversând cu întreg corpul profesoral adunat în jurul său, ne-a spus la un moment dat, cu tonul familiar pe care-l păstra totdeauna:

— Ei, bine, dar mi-ar face plăcere să veniți careva să vorbiți la Văleni...

În urmă, după plecarea lui, colegii, reamintindu-și acest deziderat și socotind că ar fi o obligație ca facultatea [...] să răspundă invitației, și-au afirmat dorința că unii dintre noi [...] ar trebui să se anunțe la cursurile Universității Populare din târgulețul de pe Prahova. Însărcinarea au acceptat-o doi dintre noi: colegul mai tânăr, George Sofronie, care preda dreptul internațional, dar care era și licențiat în istorie. Celălalt eram eu.

În vara următoare am și fost la Văleni. Anunțasem o conferință sau două, nu-mi amintesc precis.

După sosirea mea în mica localitate, l-am vizitat pe magistrul. Casa lui din Văleni o cunoaște oricine, cel puțin din fotografiile care au apărut prin periodice. Era o clădire comodă, largă, având la etaj un cerdac tipic românesc, cu intrări la diferitele încăperi, cu mobilă și covoare naționale.

Am fost primit de o femeie de serviciu care mi-a cerut numele, apoi m-a poftit în cerdacul spațios, umbrit de pomii stufoși, din preajma casei. Am auzit-o cum, din camerele conexe, i-a spus profesorului numele meu. El lucra și mi-a vorbit, nevăzut, de la distanță, din camera de lucru:

— la loc, te rog, căci vin în câteva minute.

Am luat loc, dar n-au trecut numai câteva minute, ci aproape trei sferturi de oră. Firește, răbdarea nu mi-am pierdut-o, deoarece eram prevenit. Știam de mult că, poate datorită unei superstiții, când era așezat la lucru, nu se întrerupea pentru nimic în lume până nu sfârșea o pagină începută. Cu scrisul său mărunț și îndesat, paginile mari nu se umpleau prea repede, dar și revărsarea prodigioasă* a gândului nu se putea întrerupe la comandă când ajungea în josul hârtiei, ci năvălea, desigur, pe cealaltă foaie, fără să poată fi oprită în mijlocul unei idei. Astfel, greu se nimerea ca gândul să se încheie exact concomitent cu pagina.

Eugeniu Speranția, *Nicolae Iorga*

**prodigios* – (adj.) ieșit din comun, uluitor, extraordinar

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *la comandă*. **6 puncte**
2. Menționează numele celor doi conferențieri care acceptă invitația lui N. Iorga la Universitatea Populară din Văleni, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un element arhitectural tradițional al casei lui N. Iorga din Văleni, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care N. Iorga a sprijinit funcționarea Facultății de Drept din Oradea. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui N. Iorga, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este importantă sau nu respectarea unei metode de lucru pentru atingerea scopului propus, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Nicolae Iorga* de Eugeniu Speranția, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

S-aștept să vie viața cu coșurile pline
Și să-mi aștearnă daruri din zări până la mine?
S-aștept în noaptea goală s-aud suind un pas
De prieten fără nume, străin și fără glas?
Cu aripi adormite în dimineața lunii
S-aștept să mi se-ntoarcă în streășină lăstunii?
S-aștept poate-amintirea să-și mai încerce cheia
La poarta dintre dafini, s-aștept cumva scânteia
Luminilor pierdute în pulbere și scrum?
La mine nu mai urcă de-a dreptul niciun drum;
De-abia o căărăuie, o dără ca de fum.
Nu intră nicio ușă, n-am prag, n-am pălimar*,
Doar stelele se-ngână cu noaptea-ntr-un arțar.
Ce să aștept să vie și ce să înțeleg,
Când peste mine timpul se prăbușește-ntreg?

Tudor Arghezi, *S-aștept*

**pălimar* – par folosit, de obicei, ca element de susținere în construcția caselor țărănești

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Ion Creangă.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.